

EKSAMENSOPPGAVE

JUR 4000 DAG 1 Vår 2012

Dato: Fredag 25. mai 2012

Tid: Kl. 10:00 – 16:00

DEL I: Praktikum

(Antatt tidsforbruk 4 timer)

Peder Ås drev eget advokatfirma i Lillevik. Det var hard konkurranse blant advokatfirmaene, og selv om Peder jobbet mye, var det bare så vidt det gikk rundt økonomisk. For å slappe av i helgene, brukte han av og til hasj. Den senere tiden hadde han også begynt å bruke litt amfetamin, for å holde ut presset på jobben og sine økonomiske bekymringer.

Narkotikaen fikk han tak i gjennom Lars Holm, som han hadde vært forsvarer for i en sak for noen år siden. Holm hadde vært mistenkt for medvirkning til import og omsetning av et større heroinparti, men saken var blitt henlagt på bevisets stilling for hans del.

Peder skyldte Holm en del penger for narkotikaen og hadde også opparbeidet seg en spillegjeld til ham. Til sammen beløp narkotika- og spillegjelden seg til ca. 60 000 kroner. Holm hadde purret på oppgjør flere ganger og hadde i senere samtaler hintet om at han kanskje måtte kontakte inkassobyrået sitt.

For å gjøre opp gjelden, gikk Peder med på å oppbevare to pakker for Holm. Avtalen var at Peder skulle oppbevare pakkene i noen ukers tid til han fikk beskjed om å overlevere dem til en tredjeperson. Han skulle motta ca. 35 000 kroner av tredjepersonen ved overlevering av hver pakke. Pengene skulle han levere videre til Holm.

Peder tok i mot pakkene på kontoret. De var nokså små og pakket inn i hver sin konvolutt. Han gjorde ingen nærmere undersøkelser av pakkene, men tok dem med seg hjem og gjemte dem innerst i klesskapet.

Peders samboer, Marte Kirkerud, var lei av at Peder jobbet så mye. Hun var også lei av at han hadde dårlig råd. Venninnene hennes dro til stadighet på romantiske langhelger med sine kjærester, mens Peder verken hadde tid eller råd. Hun syntes også at han hadde oppført seg merkelig i det siste – de få timene han var hjemme.

En kveld bestemte hun seg for å lete gjennom tingene hans for å se om hun kunne finne noen forklaring på oppførselen hans. Hun kom over pakkene i klesskapet. Da hun åpnet en av konvoluttene, så hun at den inneholdt en pose med pulver. Marte forsto at det kunne være narkotika og ble både sint og redd. Hun ringte til Peder og konfronterte ham med funnet av konvoluttene og pulveret. Peder svarte ikke direkte på hva pulveret var, men sa at han oppbevarte

det bare for noen uker og at hun ikke måtte si det til noen. Marte var fortsatt sint, men roet seg da Peder sa at hvis hun var grei nå, kunne de reise på den ferien som hun hadde ønsket seg lenge.

Etter et par ukers tid fikk Peder beskjed om å ta med en av pakkene og å møte ved togstasjonen for overlevering. Da Peder nærmet seg stasjonen, så han at det sto flere politibiler utenfor stasjonen. Han fikk panikk og slengte fra seg pakken i noen busker før han gikk raskt hjemover. Da han kom hjem, så han på nyhetene at stasjonen hadde vært avstengt og evakuert på grunn av en koffert som var blitt stående igjen på perrongen. Telefonen hans ringte mange ganger, og Peder begynte å tenke på pakken som han hadde slengt fra seg og pengene han skyldte. Han gikk derfor tilbake for å hente pakken, men da han kom til stedet der han hadde kastet den fra seg, kunne han ikke finne den.

Det Peder ikke visste, var at noen hadde sett ham kaste fra seg pakken og ringt til politiet, som hadde kommet og hentet pakken og nå var i gang med å etterforske saken.

Da Holm fikk høre at Peder har mistet narkotikaen, ble han rasende og krevde at Peder skulle betale ham 100 000 kroner i oppgjør for pakken han hadde mistet og til innfrielse av narkotika- og spillegjelden. Peder sa at han ikke hadde penger. Neste dag møtte Holm opp på kontoret til Peder sammen med en mann, som Peder gjenkjente som Truls Li – som var tidligere domfelt blant annet for torpedovirksomhet. Holm presenterte Li som inkassobyrået sitt og forholdt seg deretter passiv. Li sa til Peder at dersom han ikke betalte 100 000 kroner til Holm innen fem dager, ville det være ”game over”. Han tok opp en pistol som han holdt mot hodet til Peder og sa at hvis han måtte komme på besøk igjen, ville han trekke av. Deretter forlot de to kontoret.

Peder var fortvilet og redd. Han så ingen annen utvei enn å betale beløpet, men hvordan skulle han klare å skaffe så mye penger på så kort frist? Blikket hans falt på et brev der det sto at det var overført 150 000 kroner til klientkontoen i forbindelse med forsikringsoppgjør i en sak for en annen klient. (En klientkonto er advokatens særskilte konto for håndtering av penger som tilhører klienter, slik at klientenes midler holdes atskilt fra advokatens egne midler.) Peder bestemte seg for å bruke beløpet på klientkontoen til å betale til Holm. Han kunne si til klienten at oppgjøret var blitt litt forsinket. Han skulle selvfølgelig betale tilbake beløpet. Det var bare snakk om et lite lån som ville gi ham noe tid til å skaffe seg det nødvendige beløpet på annen måte.

Peder overførte beløpet til egen konto. Før han rakk å gjøre noe mer, ble han pågrepet av politiet, som ut fra vitnebeskrivelser og overvåkingsbilder hadde funnet frem til at det var han som hadde kastet fra seg pakken i nærheten av togstasjonen.

Politiet ransaket leiligheten og fant den andre pakken med narkotika. I politiavhør brøt Peder sammen og tilsto alt, men forklarte at han ikke visste hva pakkene hadde inneholdt. Analyse viste at pakkene inneholdt til sammen ca. 100 gram heroin.

Peder ble tiltalt for I) overtredelse av straffeloven § 162 første jf. annet ledd for oppbevaring av ca. 100 gram heroin, II) overtredelse av straffeloven § 162 første jf. annet ledd jf. § 49 for forsøk på overdragelse av ca. 50 gram heroin og III) for overtredelse av straffeloven § 255 jf. § 256 for å ha benyttet til egne formål 150 000 kroner som var innbetalt av Sikker Forsikring til Peders klientkonto som oppgjør for klienten Hans Tastad.

Vedrørende post I mente aktor at Peder hadde forstått at han oppbevart narkotika. Prinsipalt anførte aktor at han hadde utvist forsett med hensyn til at pakkene inneholdt heroin. Aktor viste til at forholdene rundt oppbevaringen tilsa at det ikke hadde spilt noen rolle for Peder hva pakkene hadde inneholdt. På bakgrunn av prisen, kjennskapen til Lars Holm og opplysningen fra Marte om at den ene pakken inneholdt pulver, mente aktor at Peder klart hadde innsett muligheten for at pakkene inneholdt heroin. Da dette ikke hadde avholdt ham fra å oppbevare pakkene, mente aktor at forsettskravet var oppfylt.

Subsidiært anførte aktor at Peder i hvert fall hadde forstått at pakkene inneholdt et narkotisk pulverstoff. Amfetamin ville i så fall være det minst alvorlige alternativet for narkotika i pulverform. Aktor viste til at § 162 annet ledd ville være riktig subsumsjon også for 100 gram amfetamin.

Hva gjaldt post II, anførte Peders forsvarer at det forelå straffriende tilbaketreden.

Hva gjaldt post III, mente Peder at han måtte frifinnes på grunn av nødrett. I tillegg viste forsvareren til at Peder hadde tenkt å betale tilbake beløpet.

Marte ble tiltalt for overtredelse av straffeloven § 162 første jf. annet jf. femte ledd for medvirkning til oppbevaring av ca. 100 gram heroin. Hennes forsvarer anførte at Marte ikke kunne ha noe ansvar for hva Peder oppbevarte i deres felles hjem.

Lars Holm ble tiltalt for flere poster som gjaldt oppbevaring og omsetning av narkotika (dette skal ikke drøftes) – i tillegg til medvirkning til forsøk på grovt ran etter straffeloven § 267 annet ledd jf. § 268. Grunnlaget for denne tiltaleposten var at han hadde oppsøkt Ås på kontoret sammen med Truls Li og presentert Li som sitt inkassobyrå og deretter forholdt seg passiv da Li uttalte at dersom ikke Ås betalte 100 000 kroner til Holm innen fem dager, ville det være ”game over” og holdt en pistol mot hodet til Peder.

Forsvareren anførte at Holm ikke kunne straffes for medvirkning til forsøk på grovt ran ettersom han ikke var klar over at Li kom til å true med skytevåpen.

Drøft og avgjør de prinsipale og subsidiære spørsmål som oppgaven reiser. Eventuelle prosessuelle problemstillinger skal ikke drøftes. Legg til grunn at den nedre grensen for anvendelse av § 162 annet ledd går ved ca. 15 gram for heroin og ca. 50 gram for amfetamin.

~~DEL II~~

~~(Antatt tidsforbruk 2 timer)~~

~~Fra sivilprosessen:~~

- ~~1. Forklar ved hjelp av lovbestemmelser hva som er forskjell på disposisjonsprinsippet og forhandlingsprinsippet.~~
- ~~2. Nevn noen bestemmelser i tvisteloven som kan virke i motsatt retning av disse prinsippene.~~
- ~~3. Kan det i småkravprosessen straks avsies dom på grunnlag av at partene er enige om et krav?~~
- ~~4. Gjelder preklusjonsreglene i småkravprosessen?~~

~~Alle spørsmål skal besvares. Svarene skal begrunnes.~~

~~***~~

Oslo, 7.5.2012

Jon T. Johnsen
Faglig eksamensleder